

**Цикл дисциплін професійної та практичної підготовки
«Екологічне підприємництво»**

I. Основна мета засвоєння курсу полягає у формуванні у студентів комплексу знань і необхідних практичних навичок в області екологізації підприємницької діяльності.

II. Місце навчальної дисципліни у програмі підготовки фахівців даного напрямку підготовки (спеціальності). Дисципліна «Екологічне підприємництво» дозволяє набути студентам додаткових фахових компетенцій при опануванні циклу дисциплін поглибленої фахової підготовки і тісно пов'язана з дисциплінами фундаментальної природничо-наукової та професійної підготовки.

III. Завдання дисципліни полягає у застосуванні природоохоронного законодавства в господарській та підприємницькій діяльності з метою впровадження екологічного безпечного виробництва з урахуванням ринкових механізмів, для розвитку нового екологічного мислення та свідомості.

IV. Основні результати навчання та компетенції, які вони формують.

Компетенції:

1. Здатність до оцінки впливу процесів техногенезу на стан навколишнього середовища та виявлення екологічних ризиків, пов'язаних з виробничою діяльністю.

2. Здатність до використання основних принципів та складових екологічного управління.

3. Здатність до участі в розробці системи управління та поводження з відходами виробництва та споживання.

4. Здатність до опанування міжнародного та вітчизняного досвіду вирішення регіональних та транскордонних екологічних проблем.

5. Здатність до участі в управлінні природоохоронними діями та/або екологічними проектами.

Результати навчання:

1. Розуміти основні концепції, теоретичні та практичні проблеми в галузі природничих наук, що необхідні для аналізу і прийняття рішень в сфері екології, охорони довкілля та оптимального природокористування.

2. Компілювати принципи управління, на яких базується система екологічної безпеки.

3. Розв'язувати проблеми у сфері захисту навколишнього середовища із застосуванням інноваційних підходів та міжнародного і вітчизняного досвіду.

4. Демонструвати навички оцінювання непередбачуваних екологічних проблем і обдуманого вибору шляхів їх вирішення.

5. Формувати ефективні комунікаційні стратегії з метою донесення ідей, проблем, рішень та власного досвіду в сфері екології.

6. Пояснювати соціальні, економічні та політичні наслідки впровадження екологічних проектів.

V. Короткий зміст дисципліни.

Тема 1. Поняття підприємництва і підприємницької діяльності. Умови необхідні для здійснення підприємницької діяльності в Україні. Світовий рейтинг України за економічними показниками. Податкова система України. Організаційно-правові форми здійснення підприємницької діяльності, суб'єкти та об'єкти підприємницької діяльності. Механізми та інструменти розвитку екологічного підприємництва. Завдання екологічного підприємництва. Нормативно-правове регулювання розвитку екологічного підприємництва. Роль інформації для розвитку екопідприємництва.

Тема 2. Бізнес та екологічна рівновага. Екологічне підприємництво. Основні поняття. Розвиток екологічного підприємництва в світі і в Україні, інвестиційний клімат в Україні. Історія розвитку екологічного підприємництва в європейських державах. Дослідження особливостей розвитку екопідприємництва в європейських державах. Успішні приклади, особистості, фірми,

бренди у сфері підприємництва. Адміністративно-контролюючі методи стимулювання екологічного підприємництва.

Тема 3. Екологічний маркетинг. Екологічні потреби, їх класифікація. Реклама, розробка і поширення екологічної реклами. Корпоративна соціальна і екологічна відповідальність компанії. Оптимізація витрат на просування екологічних товарів на ринку

Тема 4. Проблеми і перспективи ринку екологічної індустрії в Європі і в Україні. Ринок екологічних товарів і послуг. Екологічно чистий продукт: види, класифікація, критерії розпізнання. Класифікація екологічних послуг. Елементи ринку екологічних послуг. Основні напрями еколого-економічної політики держави в регулюванні ринку екологічних послуг. Розвиток ринку екологічних інновацій в Україні. Соціально-економічні передумови створення та розвитку ринку екологічних інновацій в Україні. Теоретичні засади управління процесами формування ринку екологічних інновацій.

Тема 5. Вплив факторів мікро- та макросередовища на розвиток екоорієнтованого підприємства. Аналіз впливу факторів зовнішнього маркетингового середовища на діяльність підприємства. Аналіз впливу факторів внутрішнього маркетингового середовища на діяльність підприємства. Екологічний менеджмент. Екологічне страхування. Платежі екологічного спрямування та виплати. Штрафи – як форма еколого-економічних інструментів. Субсидії та дотації екологічного спрямування. Відмінності між ними.

Тема 6. Екологізація виробництва і технологій. Екологізація людей, свідомості, мотивів і відтворення мотивів екологізації. Екологізація виробництва. Ресурсо- та енергозберігаючі і маловідходні технології. Напрямки розробки маловідходних технологій. Напрямки вдосконалення виробничих процесів, технологій і апаратів.

VI. Назва кафедри та викладацький склад, який буде забезпечувати викладання курсу. Кафедра екології факультету природничо-географічної освіти та екології: доцент Шевченко В.Г.

VII. Обсяги навчального навантаження та терміни викладання курсу.

На вивчення дисципліни відводиться 150 години (5 кредити ЄКТС), з яких: лекційних – 34 год., практичних – 38 год., самостійної роботи студентів - 78 год.

VIII. Основні інформаційні джерела до вивчення дисципліни.

Васильков В.Г. Організація виробництва: Навч. посібник. – К.:КНЕУ, 2003.

Васюта О. А. Екологічна політика України на зламі тисячоліть. – К. : КиМУ, 2003. –306с.

Купалова Г.І. Екологічне підприємництво як невід’ємна складова сталого розвитку України. // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка, №26.- 2011. - С.35-39.

IX. Система оцінювання:

Поточний контроль: оцінювання виконання завдань на практичних заняттях, оцінювання 2-х модульних контрольних робіт, виконання самостійної роботи.

Підсумковий контроль: залік у VIII семестрі.